

GNIP AFSL 2014 ZF Vriezenveen - S9135

**Natuurtoets
Modificatie 13, 14, 16, 17, 19 en 21 in het leidingtracé N-527-40**

GNIP AFSL 2014 ZF Vriezenveen - S9135

Natuurtoets

Modificatie 13, 14, 16, 17, 19 en 21 in het leidingtracé N-527-40

projectnummer 1119-404180
documentnr. 404180-NT-01
Revisie 00
12 augustus 2015

Auteur(s)

P.M.W.M. Pepping
B.J.M. Fit

Opdrachtgever

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 162
7400 AD Deventer

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	goedkeuring	vrijgave
12-08-2015	Definitief	J.L. de Jong	A.J. Brandsma

b.a.

Contactgegevens:

Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA Heerenveen

E. info.nl@anteagroup.nl

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

	Blz.	
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Natuurwerk Nederland	3
2.4	Natuurbeschermingswet 1998	3
3	Plangebied en projectvoornemen	4
3.1	Plangebied	4
3.2	Projectvoornemen	4
3.3	Planning	7
3.4	Uitgangspunten	7
4	Methodiek	8
4.1	Algemeen	8
4.2	Bureauonderzoek	8
4.3	Terreinbezoek	9
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
5	Resultaten gebiedsonderzoek	10
5.1	Gebiedsbeschrijving	10
5.1.1	Modificatie 13	10
5.1.2	Modificatie 14, 19 en 21	10
5.1.3	Modificatie 16	11
5.1.4	Modificatie 17	12
5.2	Beschermde soorten	12
5.2.1	Bureauonderzoek	12
5.2.2	Terreinbezoek - ecologische bevindingen	13
5.2.3	Samenvatting beschermde soorten	19
5.3	Beschermde gebieden	19
6	Toetsing	22
6.1	Effectbepaling project	22
6.2	Effecten beschermde soorten	22
6.2.1	Vogels	22
6.2.2	Zoogdieren	23
6.2.3	Reptielen	24

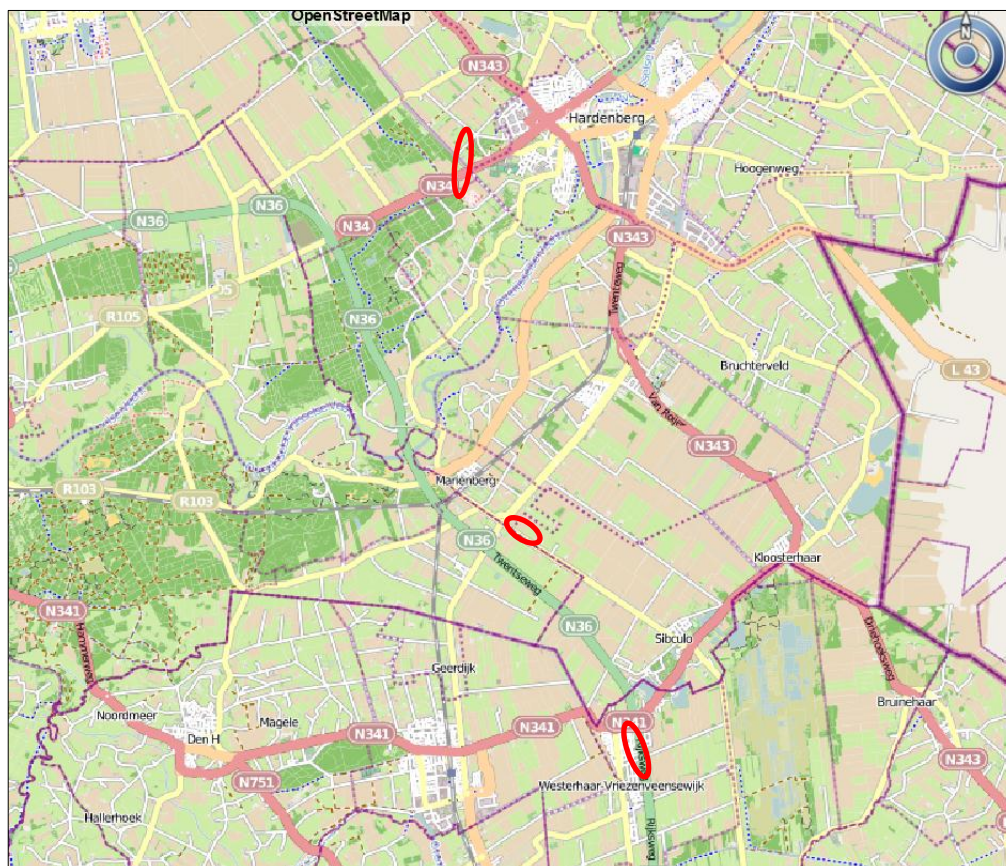
6.2.4	Amfibieën	24
6.2.5	Vissen	24
6.2.6	Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen	24
6.2.7	Flora	25
6.3	Effecten op beschermde gebieden	25
6.3.1	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	25
6.3.2	Effecten op Natura 2000-gebieden	25
7	Conclusies	26
7.1	Soortbescherming	26
7.2	Gebiedsbescherming	27
7.3	Vervolgonderzoek	27
8	Bronnen	29
	Bijlage I Wettelijk kader	31

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het kader van de Gasunie Network Improvement Project (GNIP) vindt een aantal modificaties aan het gasnet plaats (modificaties 13, 14, 16, 17, 19 en 21). Het betreffende traject ligt voornamelijk in de gemeente Hardenberg en voor een klein deel in Twenterand in de provincie Overijssel. De werkzaamheden kunnen mogelijk schadelijke effecten hebben op beschermde planten, dieren en gebieden.

Ruimtelijke ingrepen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven. In Figuur 1.1 is de ligging van de modificaties globaal weergegeven.

Figuur 1.1: Ligging van het tracé tussen Heemerveen en Westerhaar-Vrienzveensewijk (rood omkaderd).
Bron: Globespotter.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

1.2 Doel

Bij werkzaamheden in het landelijk of stedelijk gebied, is in het kader van de effecten op beschermde soorten inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is.

Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998. Tevens wordt bepaald of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is en of er nader onderzoek moet worden verricht.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is verder als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader
- hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en het projectvoornemen
- hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de methodiek van de natuurtoets
- hoofdstuk 5 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van het plangebied
- hoofdstuk 6 toetst de ontwikkeling aan de Flora- en faunawet
- hoofdstuk 7 beschrijft de conclusies en (eventuele) vervolgstappen en procedures

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en de Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, het NNN en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn alleen onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Natuurwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten worden beschermd middels de Natuurbeschermingswet 1998, deze gebieden hebben daarmee een wettelijke beschermde status. Er zijn geen ontwikkelingen zonder Natuurbeschermingswet vergunning toegestaan als deze ontwikkeling de natuurlijke waarden en instandhoudingsdoelen van het gebied direct of indirect aantasten.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

3 Plangebied en projectvoornemen

3.1 Plangebied

Het tracé is gelegen in landelijk gebied tussen Heemserveen en Westerhaar-Vrienzerveensewijk, provincie Overijssel. In Figuur 3.1 is een overzicht gegeven van de ligging van de modificaties, die in omvang variëren van ca. 2,5 km tot enkele tientallen meters.

Figuur 3.1: Overzicht van de ligging van de modificatie 13, 14, 16, 17, 19, 21 en 22

3.2 Projectvoornemen

De modificaties aan het gasnet vereisen ingrepen waarbij landschapselementen kunnen worden doorsneden door de inrichting van lokale werkterreinen en de aanleg van transportroutes ten behoeve van de aanleg en het verwijderen van leidingen en schema's. Niet uitgesloten is dat ten

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

behoefte van de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden bomen moeten worden gekapt en watergangen en houtwallen worden doorsneden.

De volgende werkzaamheden vinden plaats:

- Bij het vervangen van de leidingen wordt eerst de nieuwe leiding aangelegd tot de aanknooppunten. Dit vindt deels plaats middels gestuurde boringen.
- Aansluiten van een nieuwe leiding en verwijderen van de oude leiding.
- Het verwijderen van de leidingen gebeurt in principe door een open ontgraving. Bij enkele modificaties wordt de oude leiding eruit getrokken of vol geschuimd om bomen te sparen.
- Verwijderen van vegetatie en kap van bomen.
- Aanleggen van een werkterreinen.

Voor de werkzaamheden wordt een invloed zone van 15 meter aan weerszijde van de leiding aangehouden.

Tabel 3.1. Modificaties en bijbehorende werkzaamheden.

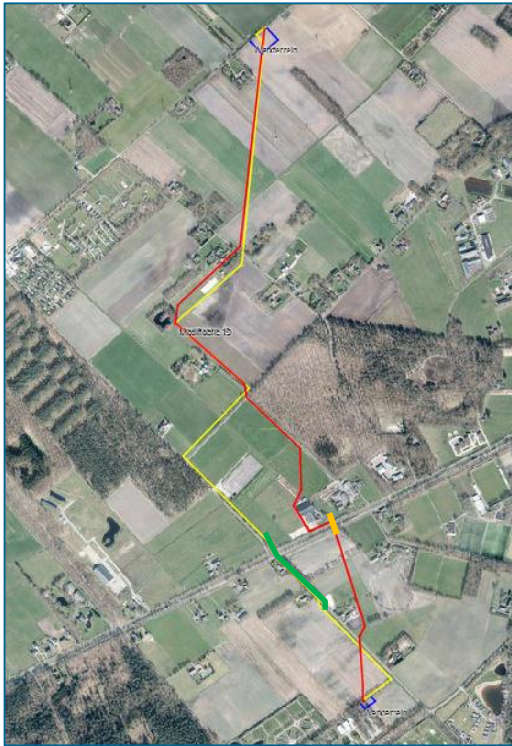
Modificatie	Werkzaamheden	Lengte
13	Nieuw te leggen leiding DN200 en verwijderen leiding DN150	ca. 1,2 km
14	Verwijderen en plaatsen schema S-9028	-
16	Vervangen slotzinker	ca. 150 meter
17	Verwijderen oude leiding en aanleggen nieuwe leiding	ca. 150 meter
19	Nieuw te leggen leiding DN200 en verwijderen leiding DN150	ca. 2,8 km
21	Verwijderen leiding N-527-40	ca. 2,4 km

In onderstaande figuren (3.2-3.4) is een gedetailleerde weergave van de modificaties weergegeven.

Figuur 3.2: Modificatie 17 (links) en 16 (rechts). Rood: te verwijderen leiding. Geel: aan te leggen leiding.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Figuur 3.3. Modificatie 14, 19 en 21. Rood: te verwijderen leiding. Geel: aan te leggen leiding. Groen: gestuurde boring. Oranje: te dammeren stuk leiding. Blauw: werkterrein (boven: 50x50 meter, onder: 15x30 meter).

Figuur 3.4. Modificatie 13. Rood: te verwijderen leiding. Geel: aan te leggen leiding. Oranje: trekken van bestaande leiding om bomen te besparen. Blauw: werkterrein (30x30 meter).

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

3.3 Planning

Gasunie is in principe voornemens om gedurende het hele jaar haar werkzaamheden te kunnen uitvoeren. De werkzaamheden betreffen tijdelijke werkzaamheden van maximaal 4-6 maand.

3.4 Uitgangspunten

In voorliggende toetsing worden de volgende uitgangspunten gehanteerd betreffende de algemeen uit te voeren werkzaamheden bij de modificaties:

- Werktijden: aangenomen wordt dat de werkzaamheden in de dag periode worden uitgevoerd (7:00-19:00).
- Duur: aangenomen wordt dat de periode waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd zo kort mogelijk is.
- Kap bomen: aangenomen wordt dat enkel bij de modificaties 17 en 14, 19 en 21 kap van bomen/verwijdering van hoge of oevervegetatie plaats vindt.
- Er liggen verschillende watergangen binnen de werkterreinen. Deze zullen of middels rijplaten passeerbaar worden gemaakt of er wordt een dam in gelegd.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Een groot aantal plant- en diersoorten is beschermd door de Flora- en faunawet. Deze is niet gebonden aan speciale gebieden, en geldt dus overal in Nederland. Indien als gevolg van werkzaamheden (hier de verschillende modificaties) verbodsbepalingen in het kader van de Flora- en faunawet worden overtreden, is in het geval van zwaar beschermde soorten uit Tabel 3 en soms bij Tabel 2-soorten een ontheffing ex. art. 8 tot en met 12 Flora- en faunawet noodzakelijk. Het is daarom van belang om te onderzoeken of zwaar beschermde soorten (Tabel 2 en 3) op of binnen de invloedssfeer van het plangebied (de veertien deellocaties) aanwezig zijn en of deze schade ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden daarbinnen. Een dergelijke toetsing vindt in dit hoofdstuk plaats.

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureauonderzoek naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaarder (Tabel 2 en 3 – soorten) beschermde soorten in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen en specifieke internetsites (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; www.Naturalis.nl\EIS) wordt nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast worden landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP), over de periode 2009 - 2014.

Telmee.nl

Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevens behoudende Organisaties (PGO's). Op de site telmee.nl (2010-2015) worden de waarnemingen vermeld voor de omgeving van de verschillende locaties (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of soorten met jaarrond beschermde nesten).

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok van de verschillende locaties, betekent niet dat deze soorten zich in (de directe omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een zeer klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

Aangezien de waarnemingen van Telmee.nl tevens zijn verwerkt in de NDFP data, en deze laatste dataset tot op coördinaatniveau nauwkeurig kan zijn, is de NDFP dataset gebruikt als bureaustudie.

NDFP gegevens

De gegevens uit NDFP zijn aanzienlijk nauwkeuriger dan die uit Telmee.nl aangezien het bij de NDFP om puntwaarnemingen gaat (vaak tot op het niveau van exacte coördinaten) in tegenstelling tot waarnemingen per 5x5 kmhok (die wordt weergegeven als een dekkend groen vlak).

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van het bureauonderzoek is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat in het plangebied. Op 7 juli 2015 is een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit het bureauonderzoek en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtijdstudie

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Gebiedsbeschrijving

5.1.1 Modificatie 13

De te verwijderen leiding ligt onder een weg waarlangs aan weerszijde bomen staan. De nieuwe leiding wordt in (voedselrijk) agrarisch gebied gelegd, waar kool en tarwe wordt verbouwd. Een impressie van het gebied is weergegeven in Figuur 5.1.

Figuur 5.1. Impressie van het plangebied van modificatie 13.

5.1.2 Modificatie 14, 19 en 21

De leidingen lopen grotendeels door (voedselrijk) agrarisch akker- en grasland, die grotendeels door bomen omringd zijn. Op een aantal locaties doorkruizen de te verwijderen en te leggen leidingen wegen. In de berm van de wegen zijn bomen aanwezig.

Op deze locatie is een aantal eenvormige biotopen te onderscheiden: agrarisch land (mais, tarwe), grasland, bos (bomen) en huis & tuin. Een impressie van de locatie is gegeven in Figuur 5.2.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Figuur 5.2 Impressie van het plangebied van modificatie 14, 19 en 21.

5.1.3 Modificatie 16

Op deze locatie wordt de zinker vervangen. Door de locatie loopt een weg met aan weerszijde een watergang. In de watergang aan de westzijde van de weg zijn vrijwel geen waterplanten aanwezig. De watergang aan de oostzijde daarentegen staat droog, is zeer smal en vrijwel geheel dichtgegroeid. Langs de weg staan aan één zijde oude bomen. Het grootste deel van het gebied bestaat uit (productie)grasland. Een impressie van de locatie is weergegeven in Figuur 5.3.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Figuur 5.3. Impressie van het plangebied van modificatie 16.

5.1.4 Modificatie 17

De te leggen en verwijderen leidingen liggen in (productie)grasland. Bomen zijn hier niet aanwezig. Aan de noordkant van het tracé tegen de dijk van het kanaal “Almelo de Haandrik” is een drooggevalen ontwateringssloot aanwezig; aan de zuidzijde wordt een watergang door het toekomstige tracé doorsneden. Een impressie van de locatie is gegeven in Figuur 5.4.

Figuur 5.4. Impressie van het plangebied van modificatie 17.

5.2 Beschermde soorten

5.2.1 Bureauonderzoek

Uit de gegevens van de NDFF is naar voren gekomen dat in en/of in de omgeving van het plangebied van de verschillende locaties een aantal zwaar beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet (Tabel 2, 3 en vogelsoorten met een Jaarrond beschermd nest) is waargenomen. Het betreft soorten van de soortgroepen vogels met een jaarrond beschermd nest, zoogdieren, reptielen, amfibieën, vlinders en planten. De overige soortgroepen zijn niet waargenomen in of in de omgeving van de verschillende locaties.

Bij de hieronder weergegeven vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest betreft het met name waarnemingen van individuele vogels waarbij het vaak niet om een vastgesteld territorium met vaste rust- en verblijfplaats (welke beschermd is in het kader van de Flora- en faunawet) gaat.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

De volgende beschermde soorten zijn in de omgeving van de modificaties aangetroffen:

Vogels, categorie 1-4 (NDFF)

- Buizerd, havik, kerkuil, huismus, ooievaar, ransuil, slechtvalk, sperwer en steenuil.

Zoogdieren (NDFF)

- Eekhoorn, das, steenmarter, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Reptielen (NDFF)

- Levendbarende hagedis en adder.

Amfibieën (NDFF)

- Knoflookpad.

Vissen (NDFF)

- Geen waarnemingen.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen (NDFF)

- Heideblauwtje.

Flora (NDFF)

- Lange ereprijs, gele helmbloem, kleine zonnedauw en jeneverbes.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen. De bevindingen worden in paragraaf 5.2.2 beschouwd.

5.2.2 Terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op 7 juli 2015 is bij half bewolkt weer en een temperatuur van ca. 20°C (bron: knmi.nl) een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van de Antea Group. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten.

Vogels

Vogels met jaarrond beschermd nest

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waarvoor bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd een ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie bijlage 1).

De vogels die volgens de NDFF gegevens in de omgeving van de modificaties zijn waargenomen zijn buizerd, havik, kerkuil, huismus, ooievaar, ransuil, slechtvalk, sperwer en steenuil. De buizerd, havik, ransuil en sperwer broeden alle in hoge, beschutte bomen in naald- of gemengd bos. Een dergelijk biotoop is aanwezig langs het tracé van modificatie 14, 19 en 21. Hoewel hier een buizerd is waargenomen tijdens het terreinbezoek, zijn geen broedplaatsen van buizerd (of van havik, ransuil of sperwer) aangetroffen. Uit de NDFF blijkt dat bij modificatie 13 een sperwer is waargenomen. Tijdens het terreinbezoek zijn hier geen horsten van de soort aangetroffen. De waarneming betreft waarschijnlijk een foeragerend exemplaar. Nesten van buizerd, havik, ransuil en sperwer kunnen van alle modificaties worden uitgesloten

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

De slechtvalk broedt op hoge locaties, zoals hoge gebouwen, zendmasten, elektriciteitsmasten e.d. Dergelijke hoge elementen zijn niet aangetroffen langs de modificaties. Nesten van slechtvalk kunnen langs alle modificaties worden uitgesloten.

De kerkuil, huismus, ooievaar en steenuil broeden in/op gebouwen. De steenuil broedt ook in holten in bomen. Alleen in het tracé van modificatie 19 is een woning aanwezig die dusdanig dicht langs de te verwijderen leiding ligt, dat de werkzaamheden mogelijk van invloed zijn op eventueel aanwezige beschermde soorten. De woning ligt aan de Heemserveldweg. De NDFF gegevens maken melding van een steenuil nabij deze woning in 2013 (nestindicerend gedrag). De bossage die naast de woning ligt is onderzocht op bomen met holten die potentieel geschikt kunnen zijn voor de steenuil. Die zijn niet aangetroffen en ook rondom de woning zijn geen verblijfplaatsen van de steenuil aangetroffen. Nesten van de steenuil rond modificatie 19 zijn uitgesloten.

Huismussen zijn koloniebroeders en plaats getrouw die binnen beperkte afstand van hun nestlocaties verblijven. Rondom de woning aan de Heemserveldweg zijn geen huismussen aangetroffen. De huismussen waarvan de NDFF gegevens melding maken zijn waargenomen rondom modificatie 13. Hoewel ook waarnemingen van huismus zijn gedaan in het werkgebied van modificatie 13 betreft het geen nestlocaties; er zijn immers geen woningen in het werkgebied aanwezig. Het werkgebied van modificatie 13 maakt waarschijnlijk deel uit van het foerageergebied van de soort. Nesten van huismussen kunnen worden uitgesloten. Ook bij de overige modificaties zijn nesten van huismussen uitgesloten.

De waarnemingen van de kerkuil zijn volgens de NDFF gegevens gedaan in de woonwijk oostelijk en zuidelijk van modificatie 13. De waarnemingen betreffen geen broedlocatie; in modificatie 13 zijn ook geen woningen aanwezig. Aanwezigheid van nesten van de kerkuil zijn dan ook uitgesloten. Wel maakt modificatie 13 waarschijnlijk deel uit van het foerageergebied van de kerkuil.

Op grote afstand van modificatie 17 staat een ooievaarsnest. In de weilanden in de omgeving foerageren ooievaars. Omdat het nest ruim buiten de verstoringafstand (> 180 meter) van ooievaars ligt (Krijgsveld *et al.*, 2009) is het uitgesloten dat dit nest hinder van de werkzaamheden zal ondervinden. Nesten van ooievaars zijn uitgesloten.

De overige modificaties bieden geen geschikt (broed)biotoop voor vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Aanwezigheid van nesten van vogels met jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten.

Wel zijn langs alle modificaties buizerds waargenomen. Ze zweefden op de thermiek boven de graslanden. Alle modificaties maken deel uit van het foerageergebied van de buizerd.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Algemene broedvogels

In hoog opgaande vegetaties, zoals bomen en struiken, maar ook in akker- en weiland dient rekening te worden gehouden met algemeen voorkomende broedvogels. Bij de **modificaties 14, 19 en 21, 16 en 13** dient rekening te worden gehouden met broedvogels in bomen en struiken. Omdat de akker- en graslanden bij deze modificaties zijn omgeven door bomen (uitkijkposten roofvogels, kraaien) zijn deze percelen hier ongeschikt voor weidevogels.

Bij **modificatie 17** dient wel rekening gehouden te worden met akker- en weidevogels. Zo zijn tijdens het terreinbezoek bij modificatie 17 broedende Kieviten aangetroffen. Ook de oevers langs de brede sloot bij modificatie 17 bieden geschikte broedlocaties voor o.a. watervogels.

Daarnaast biedt de oever bij **modificatie 13** geschikt broedgebied voor algemeen voorkomende (water)vogels.

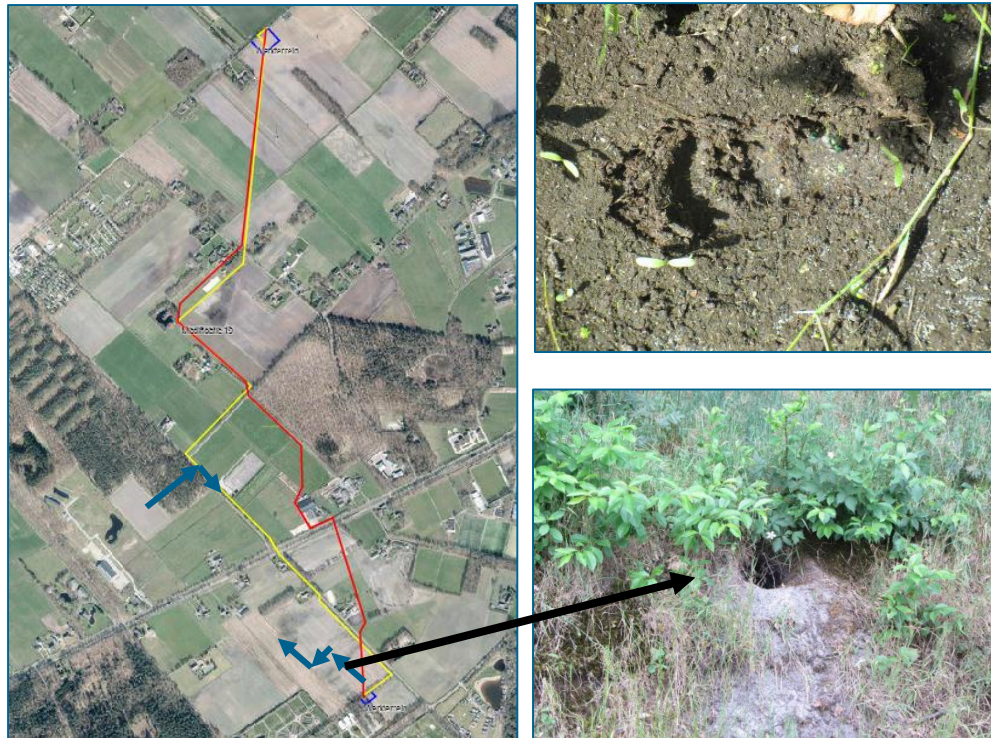
Zoogdieren

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de eekhoorn, das, steenmarter, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis in de omgeving van de modificaties zijn waargenomen.

Eekhoorn komt voor in naaldbossen en in door naaldbomen gedomineerd gemengd bos. Dergelijk geschikt bos is alleen langs het tracé van **modificatie 14, 19 en 21** aanwezig. Hier is de soort volgens de NDFF gegevens ook waargenomen. Tijdens het terreinbezoek is de eekhoorn niet aangetroffen. Ook zijn geen sporen (afgekloven dennenappels, nesten) van de soort aangetroffen. De akker- en graslanden waar de modificaties doorheen lopen bieden geen geschikt leefgebied voor de soort.

De das komt voor in half open landschappen, waar (kleinschalige) akker- en weidelandschappen worden afgewisseld met bosjes, houtwallen, singels en heggen. Het gehele tracé van **modificatie 14, 19 en 21** biedt geschikt leefgebied voor de das. Zo zijn op een tweetal locaties dassensporen aangetroffen in greppels (Figuur 5.6). Nabij het werkterrein aan de zuidzijde van modificatie 19 is mogelijk een ingang naar een dassen(bij)burcht aangetroffen (Figuur 5.5, rechts onder). Het gehele gebied van modificatie 14, 19 en 21 kan worden beschouwd als leefgebied van de das. De overige modificaties bieden geen geschikt leefgebied voor de das.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Figuur 5.5. Links: locaties met aangetroffen dassensporen langs modificaties 19 en 21 (blauwe pijlen). Rechts boven: dassenspoor. Rechts onder: potentiële ingang naar dassen(bij)burcht.

Steenmarters verblijven vaak in menselijk bebouwing, zoals op zolders, in spouwmuren of schuren. Volgens de NDFF gegevens is de soort waargenomen langs modificatie 14, 19 en 21. Het betreft vrijwel uitsluitend dode (aangereden) exemplaren. Naar verwachting maakt het gehele tracé van modificatie 14, 19 en 21 deel uit van het leefgebied van de steenmarter. Hopen of vaste verblijfplaatsen van de soort kunnen echter worden uitgesloten.

De overige modificaties bieden geen geschikt leefgebied voor de soort. Aanwezigheid van de steenmarter kan langs deze modificaties worden uitgesloten.

Naast bovengenoemde land gebonden zoogdieren, zijn ook enkele vleermuizen in de omgeving van de modificaties waargenomen. Het betreft de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Vleermuizen kunnen verblijven in zowel bomen als in gebouwen. Op de laatvlieger na, betreft het soorten die (ook) in bomen verblijven. In bomen verblijven vleermuizen in holten, scheuren en gaten. Dergelijke elementen zijn voornamelijk aanwezig in grotere (oude) bomen.

Met uitzondering van modificatie 17 zijn langs alle modificaties grote bomen aanwezig. Tijdens het terreinbezoek is expliciet gelet op elementen die in potentie geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. In een van de bomen nabij **modificatie 16** is een holte aangetroffen welke in potentie geschikt zou kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (Figuur 5.6).

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Figuur 5.6. Holte in boom bij modificatie 16, welke in potentie geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen, met uitzondering van modificatie 17, op de overige locaties niet worden uitgesloten.

Daarnaast maken de bomen in of langs de modificaties deel uit van lijnvormige structuren, die door vleermuizen gebruikt (kunnen) worden als vliegrouete en om langs te foerageren. Op modificatie 17 na, moet bij **alle modificaties** rekening gehouden worden met foeragerende vleermuizen.

Reptielen

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de levendbarende hagedis en de adder in de omgeving van de modificaties zijn waargenomen. Beide soorten komen voor in gebieden die veel structuur bieden (schuilmogelijkheden) met voldoende open plekken om te zonnen. Geen van de modificaties biedt geschikt biotoop voor deze soorten. De NDFF gegevens wijzen uit dat de soorten zijn waargenomen op de heide en open plekken in de omliggende bossen. Het voorkomen van de levendbarende hagedis en adder kan langs alle modificaties worden uitgesloten.

Amfibieën

Uit het bureauonderzoek komt naar voren dat de knoflookpad in de omgeving van de modificaties is waargenomen. De soort is gebonden aan stroomdalen van beken en rivieren, waar zijn leefgebied bestaat uit rivierduinen en kleinschalig agrarisch landschap in de nabijheid van bos. Geen van de modificaties biedt een dergelijk geschikt biotoop. Uit de NDFF gegevens blijkt dat de soort is waargenomen in agrarische percelen en weilanden grenzend aan de Vecht. Het voorkomen van de knoflookpad kan langs alle modificaties worden uitgesloten.

Vissen

Volgens de NDFF gegevens zijn er geen waarnemingen gedaan van beschermde vissoorten in de omgeving van de modificaties. Alleen langs modificaties 16 en 17 zijn watergangen aanwezig waar beschermde vissoorten voor zouden kunnen komen. Tijdens het terreinbezoek is hier intensief gevist. Op beide locaties zijn enkel (driedoornige) stekelbaarsjes gevangen. Het voorkomen van beschermde vissoorten kan langs alle modificaties worden uitgesloten.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

Uit de NDFF gegevens blijkt dat het zwaarder beschermde heideblauwtje in de omgeving van de modificaties is waargenomen. De soort komt voor op droge en natte heidevelden. Geen van de

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

modificaties biedt geschikt leefgebied voor de soort. Uit de NDFD gegevens blijkt dan ook dat de soort is waargenomen in de heidevelden in bossen die in de omgeving van modificaties 14, 19, 21 liggen. Het voorkomen van het heideblauwtje kan langs alle modificaties worden uitgesloten.

Flora

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de lange ereprijs, gele helmbloem, kleine zonnedauw en jeneverbes in de omgeving van de modificaties zijn waargenomen. De lange ereprijs komt voor op vochtige, matig voedselrijke, humeuze, neutrale tot zwak zure zandgrond, langs waterkanten, grasland (ruig grasland en nat, licht bemest grasland), bermen en langs spoorwegen. De graslanden en waterkanten bij modificatie 17 zouden geschikte standplaatsen voor de lange ereprijs kunnen bieden. Tijdens het terreinbezoek is de soort hier echter niet aangetroffen. Op de dijk staan ruigtekruiden (brandnetel, lisdodde, akkerwinde, rietgras en kl. bereklauw). Het grootste deel van het tracé ligt op een weiland, begroeid met engels raaigras. Aan de zuidkant van dit weiland kruist het tracé een brede sloot waarvan de oevers zijn begroeid met o.a. liesgras, pitrus, hondsdraf, en heermoes. In het water groeien kikkerbeet, sterrenkroos en fontijnkruid. Ten zuiden van de watergang loopt het tracé door een maisveld en over een aardappelakker. Langs de akkers groeien algemene akkerkruiden (o.a. melganzevoet, gewone kamille, herderstasje, kropaar, smalle weegbree en schijfkamille)

De overige modificaties bieden geen geschikte standplaatsfactoren voor de soort. Het voorkomen van de lange ereprijs kan langs alle modificaties worden uitgesloten.

De gele helmbloem komt voor op licht beschaduwde plaatsen op droge tot vochtige, matig voedselrijke en kalkrijke plaatsen. Tijdens het terreinbezoek is de soort niet aangetroffen. Geen van de modificaties biedt geschikte standplaatsfactoren voor de soort. Uit de NDFD gegevens blijkt dat de soort is waargenomen in de woonwijk oostelijk van modificatie 13. Het voorkomen van de soort kan langs alle modificaties worden uitgesloten.

De kleine zonnedauw is een soort die voorkomt op zonnige, open plaatsen met een (natte) zure, voedselarme bodem van veen, zand of leem. De soort is tijdens het terreinbezoek niet aangetroffen. De modificaties zijn te voedselrijk en te droog voor deze soort. Het voorkomen van kleine zonnedauw kan langs alle modificaties worden uitgesloten.

De jeneverbes komt voor op zonnige, open plekken met een (droge) voedselarme, zwak zure tot zure grond, zoals stenige plaatsen en voormalig stuifzand. Tijdens het terreinbezoek is de soort niet aangetroffen. Geen van de modificaties biedt geschikte standplaatsfactoren. Het voorkomen van jeneverbes kan langs alle modificaties worden uitgesloten.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

5.2.3 Samenvatting beschermde soorten

In Tabel 5.1 is een overzicht gegeven van de (mogelijk) aanwezig beschermde soorten

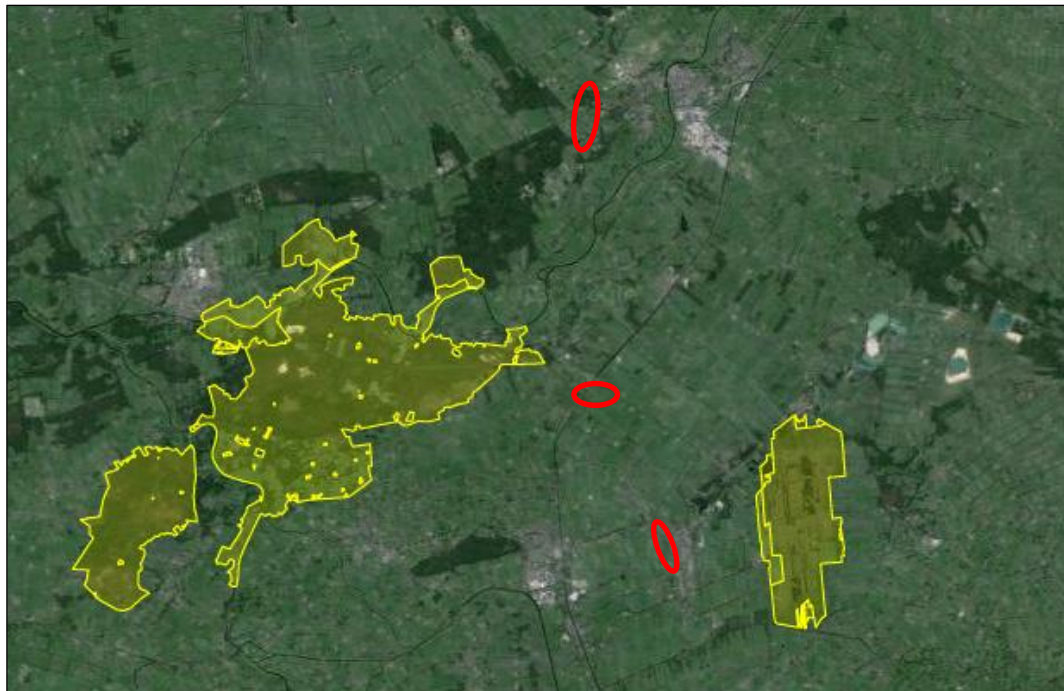
Tabel 5.1: Aanwezigheid van (mogelijk) beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Locatie	Toelichting
Buizerd	Jaarrond beschermd nest	Alle modificaties	Foeragerende/overvliegende exemplaren aangetroffen
Das	Tabel 3	Modificatie 19 en 21	Sporen aangetroffen. Modificaties maken deel uit van het foerageergebied. Mogelijke (bij)burcht.
Steenmarter	Tabel 2	Modificatie 14, 19 en 21	Modificaties maken deel uit van het foerageergebied.
Vleermuizen	Tabel 3, Habitatrichtlijn Bijlage IV	Modificatie 13, 14, 16, 19 en 21	Vliegroute, foerageergebied, mogelijke verblijfplaatsen.
Algemene broedvogels	cf. Tabel 3 (tijdens broedperiode)	Alle modificaties	Bomen en andere hoog opgaande vegetatie, akker- en weilanden, in de oevers.

5.3 Beschermde gebieden

De modificaties liggen niet in Natura 2000-gebied (Figuur 5.7). De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen op enkele kilometers van de modificaties 13, 16 en 17. Westelijk van modificaties 16 en 17 ligt Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied. Oostelijk van modificatie 13 ligt Natura 2000-gebied Engbertsdijkvenen.

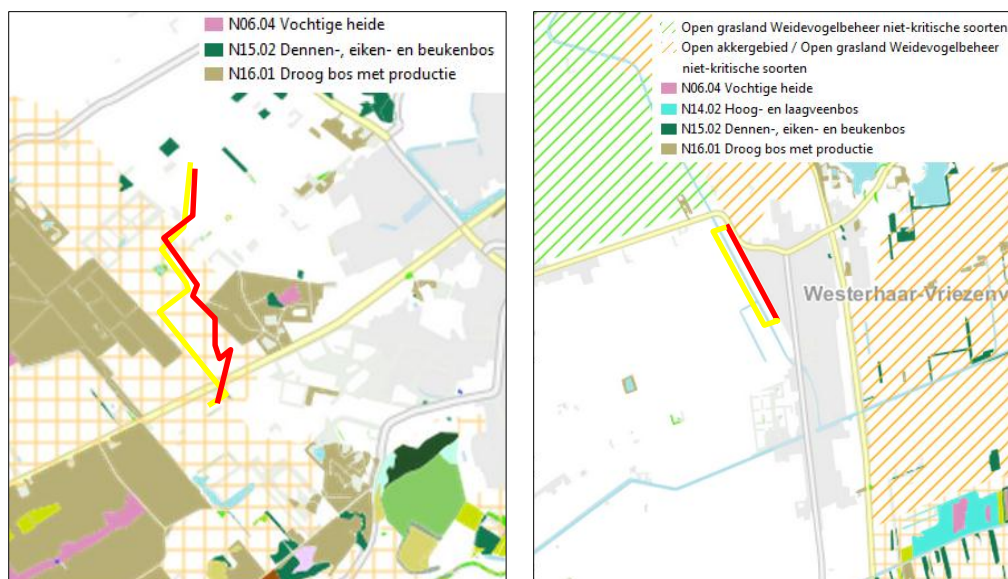
projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Figuur 5.7. Ligging van de modificaties (rood omkaderd) t.o.v. Natura 2000-gebieden (geel gearceerd) Vecht- en Beneden-Reggegebied (links) en Engbertsdijkerven (rechts). Bron: ministerie van EZ.

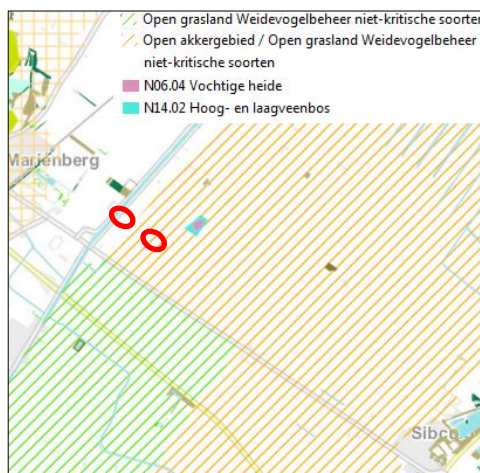
De modificaties liggen niet in gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (Figuur 5.9 en 5.10). Bij de modificaties 14, 19 en 21 lopen de te verwijderen en aan te leggen leidingen wel direct langs het NNN (Figuur 5.8 links). Volgens het Natuurbeheerplan 2015 (Provincie Overijssel, 2014) bestaat het NNN hier uit Droog bos met productie (N16.01).

Modificatie 16 en 17 liggen in open akkerland/weidevogelbeheergebieden van niet-kritische soorten, die tijdens de broedperiode beschermd zijn (figuur 5.9).

Figuur 5.8. Ligging modificaties t.o.v. NNN. Links: modificatie 14, 19 en 21. Rechts: modificatie 13. Gele lijn : aan te leggen leiding. Rood: te verwijderen leiding. Bron: provincie Overijssel.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Figuur 5.9. Ligging modificaties 16 (rechts) en 17 (links) (rood omkaderd) t.o.v. NNN. Bron: provincie Overijssel.

6 Toetsing

6.1 Effectbepaling project

Voor de effectbeoordeling wordt er vanuit gegaan dat werkzaamheden gedurende het gehele jaar plaats (kunnen) vinden.

Aan weerszijde van de leidingen wordt een invloed zone van ca. 15 meter aangehouden. Voor het aanleggen van de werkterreinen bij modificaties 13 en 14, 19 en 21 wordt aanwezige vegetatie verwijderd.

Als gevolg van de aanleg en verwijdering van leidingen treden de volgende effecten op: licht- en geluidshinder, optische verstoring, trillingen en mechanische effecten (verdichting van de grond). Deze effecten zijn tijdelijk en treden alleen in de aanlegfase op. Wanneer de sleuven zijn aangevuld, het terrein weer is hersteld en de werkzaamheden zijn afgerond, zijn er geen effecten meer te verwachten in de gebruiksfase.

6.2 Effecten beschermde soorten

De effecten op de zwaarder beschermde soorten worden per soortgroep getoetst. Voor de vogels wordt naast de categorie 1-4 vogelsoorten ook ingegaan op de algemene soorten.

6.2.1 Vogels

Algemene broedvogels - Relevant voor alle modificaties

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter rekening worden gehouden door kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

In het geval van het eventueel kappen van de bomen (en andere hoog opgaande vegetatie zoals struiken en riet) ten behoeve van de werkzaamheden, is het in het kader van de zorgplicht van belang dat dit buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. Dit is voor **alle modificatie** aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels en ongeschikt gehouden te worden tot aan de start van de werkzaamheden. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen categorie 1-4-vogelsoorten langs het tracé aangetroffen waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering/verstoring van de broedplaats altijd ontheffing dient te worden aangevraagd.

Categorie 5-soorten

Naast soorten met jaarrond beschermde nesten zijn er categorie-5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste in het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie-5-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de directe omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de directe omgeving.

6.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen - *Relevant voor modificaties 13, 14, 16, 19 en 21*

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Bij alle modificaties zijn grote oude bomen aangetroffen. Bij modificatie 16 zijn bomen aangetroffen met holten die in potentie geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Ook bij de woning aan de Heemserveldweg en bij modificatie 13 staan oude bomen waar vleermuizen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Met uitzondering van modificatie 17, zijn bij geen van de overige modificaties vleermuizen uit te sluiten.

Wanneer het voor de werkzaamheden noodzakelijk is dat bomen worden gekapt, is er mogelijk sprake van het verstoren en aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten en staan vermeld op Tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de Habitatrictlijn. In het kader van de Flora- en faunawet is daarom een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen neergelegd dat in principe niet overtreden mag worden door onder andere grootschalige werkzaamheden. Om te kunnen bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden door de voorgenomen werkzaamheden, is nader onderzoek naar het gebruik en de functie van de te kappen bomen bij de betreffende modificaties noodzakelijk. Dit nader onderzoek wordt gestart in de voor vleermuizen actieve periode in 2015. Indien de modificatie een relevant onderdeel uitmaakt (in de vorm van verblijfplaatsen) van het leefgebied van vleermuizen dienen vervolgstappen ondernomen te worden. De inhoud van het nader onderzoek en de eventuele vervolgstappen worden in Hoofdstuk 7 nader beschouwd.

Overige zwaar beschermde zoogdieren - *Relevant voor modificaties 14, 19 en 21*

De das en steenmarter komen voor bij modificaties 13, 14, 19 en 21. Hoewel burchten of hopen van de soorten binnen de modificaties niet zijn aangetroffen, maken de modificaties wel deel uit van het foerageergebied van de soorten.

Door de werkzaamheden bij modificatie 13 wordt een deel van het foerageergebied van de steenmarter tijdelijk ongeschikt. Steenmarters hebben echter een groot foerageergebied en de modificatie betreft slechts een klein deel hiervan. In de directe omgeving is ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Bovendien liggen de te verwijderen en aan te leggen leiding op korte afstand van elkaar, waardoor het werkgebied beperkt is. Gezien de tijdelijke aard van de werkzaamheden en de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied, kunnen negatieve effecten op de soort als gevolg van de werkzaamheden worden uitgesloten. De gunstige staat van instandhouding van de soort komt niet in het geding.

Bij modificatie 19 en 21 betreft het echter een lang tracé en liggen de aan te leggen en te verwijderen leidingen op enkele punten ver uit elkaar. De leidingen worden aangelegd tussen twee stukken bos, waardoor mogelijk leefgebied van steenmarter en das wordt doorsneden.

Overigens betreft het leefgebied van de das aan de periferie van zijn leefgebied (Atlas Provincie Overijssel). Indien over het gehele tracé de leiding middels open ontgraving wordt aangelegd en verwijderd, zou mogelijk de das gedurende de duur van de werkzaamheden van foerageergebied worden afgesneden. Dit kan tot gevolg hebben dat de soort op zoek gaat naar alternatief foerageergebied en negatieve effecten kan ondervinden (verkeersslachtoffer).

De sleuven, waarin de leidingen worden gelegd, worden zodanig aangelegd dat deze voor de das gemakkelijk te passeren zijn. Hiertoe worden op verschillende plaatsen langs de sleuf fauna-uittredepunten met de volgende kenmerken gecreëerd:

- Sleuftalud van 1:1 op een strook met een breedte van 1 meter aan weerszijden van de sleuf (taluds van 1:1 tegenover elkaar).
- Onderlinge afstand tussen de fauna-uittredepunten van maximaal 100 meter.

De leidingen (Ø 20 cm), die tijdelijk langs het tracé worden uitgelegd, zijn eveneens te passeren door de dassen.

Daarom zullen dassen geen hinder van de werkzaamheden ondervinden. Dit geldt eveneens voor de steenmarter die zich ('s nachts) niet door de werkzaamheden laat verstoren en als opportunist tijdelijk elders geschikt leefgebied zal vinden.

6.2.3 Reptielen

De aanwezigheid van (zwaar) beschermde reptielsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.4 Amfibieën

De aanwezigheid van beschermde amfibieënsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.5 Vissen

De aanwezigheid van zwaar beschermde vissoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.6 Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Effecten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden bij de modificaties, zijn uitgesloten. De soorten zijn niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen zijn niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten uit deze soortgroepen.

6.2.7 Flora

Zwaar beschermde florasoorten komen niet voor in het plangebied. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.3 Effecten op beschermde gebieden

6.3.1 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft het NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen de modificaties. Er is van directe aantasting van het NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van de modificaties liggen wel NNN-gebieden. Ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in de nabijheid van de modificaties kunnen worden uitgesloten. De werkzaamheden hebben geen effect op de directe omgeving van de modificaties. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

Weidevogelbeheergebieden kunnen in het broedseizoen ongeschikt raken indien de voorgestane werkzaamheden worden uitgevoerd.

6.3.2 Effecten op Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Op enkele kilometers afstand bevinden zich de Natura 2000-gebieden "Vecht- en Beneden-Reggegebied" en "Engbertsdijksvenen". Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn effecten op dit gebied uit te sluiten.

7 Conclusies

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de natuurtoets gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (7.1) en gebiedsbescherming (7.2). Voortkomend uit de soortenbescherming komt een aantal verplichte voorwaarden in het kader van de Flora- en faunawet (paragraaf 7.3).

7.1 Soortbescherming

In het plangebied komen met uitzondering van eventuele vleermuizen, geen beschermde soorten voor die mogelijk negatieve effecten ondervinden. Ook dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels bij alle modificaties.

Vleermuizen

Grote bomen vormen een potentieel geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Bij **modificaties 13, 14, 16, 19 en 21** zijn bomen aanwezig die mogelijk van belang zijn voor vleermuizen. Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten en staan vermeld op Tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Indien het voor de werkzaamheden noodzakelijk is om bomen te kappen, is het noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren om inzicht in te krijgen in de aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes van vleermuizen. In 2015 kan nog worden gestart met dit onderzoek.

Broedvogels

Bij de voorgenomen werkzaamheden dient bij alle modificaties rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met augustus).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

- 1) De werkzaamheden aan de bomen en gebouwen wordt buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel). Of in deze periode wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor broedvogels.
- 2) Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecoloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot na het broedseizoen.

Overzicht

In Tabel 7.1 worden de soorten weergegeven die in het plangebied aanwezig zijn en/of worden verwacht en waar nader onderzoek naar uitgevoerd moet worden.

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten bij de modificaties.

Soort	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Alle modificaties. Werken buiten broedseizoen of voorafgaand aan broedperiode vogelwerende maatregelen treffen.
Vleermuizen	Mogelijk (bij kap van bomen)	Ja, bij kap van bomen	Mogelijk	Modificatie 13, 14, 16, 19, 21. Indien bomen gekapt worden dient nader onderzoek plaats te vinden. Nader onderzoek in mei/juni - september/ oktober 2015.

7.2 Gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er is van directe aantasting van het NNN dan ook geen sprake. Ook heeft de planontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland buiten het plangebied. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan.

Niet bekend is of er een subsidieregeling op de akker-/weidevogelbeheergebieden van toepassing is en of het een succesvol broedgebied is. Nader onderzoek moet hier antwoord op geven, zodat duidelijk wordt of de agrariërs schadeloos gesteld moeten worden (indien er in het broedseizoen moet worden gewerkt en er vogelwerende maatregelen moeten worden genomen).

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn effecten op dit gebied uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet, zoals het opstellen van een voortoets, zijn dan ook niet noodzakelijk.

7.3 Vervolgonderzoek

Vleermuizen

Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Een vleermuisonderzoek verspreid over het seizoen (mei/juni - september/oktober) conform het meest recente vleermuisprotocol (2013) is noodzakelijk en geeft meer inzicht in de soorten verblijfplaatsen. Een dergelijk nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten is juridisch gezien drie jaar geldig.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Procedure

Wanneer geen vleermuizen worden aangetroffen, dan kunnen de werkzaamheden zonder bezwaren vanuit de Flora- en faunawet doorgang vinden.

Indien vleermuizen wel aanwezig zijn dan dient een mitigatieplan opgesteld te worden waarin beschreven staat welke mitigerende (en zorgplicht gerelateerde) maatregelen genomen worden om overtredingen van de in de Flora- en faunawet opgelegde verbodsbepalingen te voorkomen.

Tevens dient bij aanwezigheid van verblijfplaats(en) een ontheffing aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Deze dient aangevraagd te worden aangezien door het realiseren van de werkzaamheden een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de vleermuissoort verstoord wordt. Immers, de vleermuissoort wordt gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Door deze werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- of verblijfplaats van de vleermuissoort overtreden, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist.

De doorlooptijd van een ontheffing aanvraag bij RVO bedraagt doorgaans 3 tot 4 maanden (reguliere aanvraag) en maximaal 26 weken (via de Omgevingsvergunning).

8 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

K.L. Krijgsveld, R.R. Smits, J, van der Winden. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg, januari 2009.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Das.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Steenuil.

Overig:

www.zoogdieratlas.nl

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdierverseniging.nl

www.naturalis.nl

www.vivara.nl

www.vlindernet.nl

www.libellennet.nl

I **Bijlagen**

Wettelijk kader

Bijlage I Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijke belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil Sperwer, Wespandief en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrictlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijksma van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

projectnummer 404180
24 juli 2015, revisie 0A

Natuurbeschermingswet 1998

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

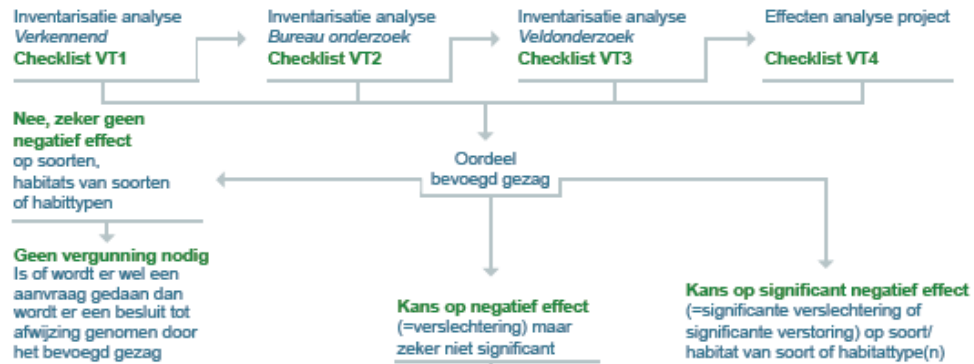
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

